

Dyzo vzw

Jaarverslag 2016

Inhoudstafel

<i>Voorwoord</i>	3
<i>Dyzo en zijn structuren</i>	4
- <i>Waar staan we voor</i>	4
o <i>Visie</i>	
o <i>Missie</i>	
o <i>waarden</i>	
- <i>De Raad van Bestuur en Algemene Vergadering</i>	6
- <i>De Raad van Advies</i>	7
- <i>De medewerkers van Dyzo</i>	8
o <i>De vaste medewerkers</i>	
o <i>De vrijwillige medewerkers</i>	
<i>Dyzo en zijn operationele werking in 2016</i>	10
- <i>Advies en begeleiding</i>	10
- <i>Kenniscentrum</i>	17
o <i>Pijler VTO</i>	
o <i>Website</i>	
o <i>Juridische helpdesk</i>	
- <i>Sensibilisering en activering</i>	20
o <i>symposium</i>	
o <i>Lokale besturen</i>	
o <i>media</i>	
<i>Dyzo : HR en kwaliteit</i>	23
- <i>Personeelsbeleid</i>	23
- <i>Kwaliteit</i>	26
<i>Bijlage:</i>	28
- <i>overzicht van het aantal lokale besturen met een globaal samenwerkingsakkoord (31/12/2016)</i>	28
- <i>spreiding van het aantal dossiers (2016) per stad/gemeente</i>	30

Voorwoord

Medio 2014 werd Dyzo vzw opgericht. Vanaf 01/01/2015 kwam Dyzo volledig in de plaats van de bestaande werkingen van Efrem vzw en Tussenstap (divisie van de vzw Zenitor). 2016 was dus het tweede volledige werkingsjaar van Dyzo vzw.

Het is tijd om eens de balans op te maken en terug te kijken naar onze acties en realisaties. In 2016 organiseerde Dyzo voor de eerste keer in zijn jonge geschiedenis een symposium, waar academische onderzoeksresultaten werden voorgesteld.

De toekomst is hoopgevend. In 2015 al besliste de Vlaamse overheid om Dyzo te erkennen als structurele partner van het Agentschap Innovatie en Ondernemen. Eind 2016 besloot de Vlaamse overheid de werkingsmiddelen voor Dyzo vanaf 2017 te verhogen, om o.a. schuldhulpverlening – een behoefte die we ervaren bij onze doelgroep - te kunnen uitbouwen. Dat is een hoopgevende evolutie, want de noden op het terrein zijn hoog.

Namens de Raad van Bestuur van Dyzo wil ik het Agentschap Innovatie en Ondernemen en de minister van Economie alvast danken voor het vertrouwen en de steun de voorbije jaren én in de toekomst. Maar vooral wil ik de vaste en vrijwillige medewerkers van Dyzo danken die dagelijks op het terrein actief zijn. Zij maken Dyzo tot een grootse organisatie.

Ik wens de lezer veel leesplezier.

Prof. Dr. Johan Lambrecht

Voorzitter Dyzo

3 februari 2017

Dyzo en zijn structuren

Waar staan we voor

“Dyzo” is de afkorting van **dynamiseren van zelfstandige ondernemers**. De baseline van het logo (“(voor) zelfstandigen in moeilijkheden”) in combinatie met de naam laat meteen de unieke selling proposition zien van Dyzo (zie infra bij visie en missie): Dyzo dynamiseert de zelfstandige ondernemer die geconfronteerd wordt met moeilijkheden en Dyzo focust zich tijdens de integrale begeleiding in eerste instantie op de ondernemer (en niet de onderneming). Ook al zijn de ondernemer en de onderneming twee zijden van dezelfde medaille, de situatie van de ondernemer (persoonlijke leefomgeving, veerkracht, toekomstverwachtingen,...) is vaak allesbepalend voor de verdere afloop van de begeleiding door Dyzo en het is de ondernemer die het laatste woord heeft over het lot van zijn onderneming. Ook als de continuïteit van de onderneming niet meer kan gegarandeerd worden, is er nog steeds de ondernemer - de man of vrouw achter het bedrijf - die moet verder geholpen worden.

Met andere woorden: bij Dyzo ligt het accent op de **continuïteit van de ondernemer**, meer dan op de continuïteit van de *onderneming*. De ondernemer moet weer de draad oppikken en verder gaan met zijn leven, in welk statuut dan ook (zelfstandige, werknemer,...). Veel mensen die beroep doen op Dyzo willen hun onderneming behouden, wat soms het beste toekomstperspectief biedt en wat tijdens de begeleiding ook vaak lukt. Maar als tijdens de begeleiding wordt vastgesteld dat de onderneming niet meer kan gered worden, dan is het een kerntaak van Dyzo om de man of vrouw in kwestie te begeleiden richting nieuwe kansen, nieuwe opportuniteiten. Enerzijds wordt er op korte termijn gewezen op de mogelijkheden in de sociale zekerheid (werkloosheidsuitkering, faillissementsverzekering,...). Anderzijds wordt tijdens elke begeleiding die uitdraait op een stopzetting van de *onderneming* ingegaan op de heractiveringsmogelijkheden op (middel)lange termijn voor de betrokkene (inschrijven bij VDAB en werk zoeken als werknemer, herstarten als zelfstandige (hetzij in dezelfde sector hetzij in een andere sector; met externe partner of alleen; in hoofdberoep of in bijberoep;...)).

Visie

“Dyzo is het anker voor de zelfstandige ondernemer in moeilijkheden”

Dyzo wil dus het unieke houvast, het anker zijn in Vlaanderen voor zelfstandige ondernemers in moeilijkheden. We leggen het accent op de individuele ondernemer (*niet zozeer de onderneming*); zowel een actieve als een gewezen ondernemer (*ten gevolge van gewone stopzetting of een faillissement*) in moeilijkheden kan bij Dyzo terecht. Met andere woorden, de doelgroep is meervoudig:

- actieve zelfstandige in moeilijkheden (zowel natuurlijke personen-eenmanszaken als vennootschappen)
- kwetsbare groepen van zelfstandigen of zelfstandigen actief in kwetsbare sectoren, die daardoor een hoger risico lopen op moeilijkheden (zoals allochtonen, ondernemers in sectoren die faillissementsgevoelig zijn, arbeidsgehandicapten,...).
- zelfstandigen die hun zaak hebben stopgezet (schrapping ondernemingsnummer of ontbinding en vereffening vennootschap) en in een moeilijke situatie zitten ten gevolge van die stopzetting.
- zelfstandigen die geconfronteerd werden met een faillissement (persoonlijk faillissement of van vennootschap waarin ze vennoot of mandataris waren) en vragen hebben daaromtrent.

Dyzo beperkt zich niet enkel tot financiële moeilijkheden, ook voor andere (oorzaken van) problemen waar (ex-) zelfstandigen in moeilijkheden mee geconfronteerd worden, wil Dyzo het aanspreekpunt zijn:

- rampen (overstroming, brand,...)
- overlijden
- conflicten tussen vennoten of bestuurders
- conflicten tussen overnemer en overlater van een zaak
- familiale of gezinsproblemen
- ziekte
- ...

Missie

“Dyzo begeleidt de zelfstandige ondernemer in moeilijkheden integraal en geeft hem een stem in de maatschappij en het beleid. Door de weerbaarheid van de ondernemer te versterken en nieuwe kansen te geven draagt Dyzo bij tot de welvaart en het welzijn in Vlaanderen.

Dyzo biedt de finale doelgroep een integrale (juridische, economische, psychosociale,...) benadering. Die integrale aanpak onderscheidt Dyzo van maar maakt Dyzo ook complementair met het reeds aanwezige aanbod op de private markt en het overheidsaanbod:

- Economische beroepsbeoefenaars
- Agentschap Innovatie en Ondernemen
- consultancy
- ....

Waarden

Uit de missie en visie vloeien de volgende 5 waarden voort:

- **Respectvol.** Ondernemen is risicovol en mensen maken fouten. De begeleiding is vooral probleemoplossend. De ondernemer bepaalt het tempo van de veranderingen en behoudt zijn persoonlijke vrijheid van handelen.
- **Ondernemend.** Waar de ondernemer dit nog kan en wil en waar mogelijk wordt alles ingezet op het redden van de onderneming. Risico's worden benoemd en geëvalueerd. De begeleiding is niet betuttelend.
- **Geëngageerd.** Onze vaste en vrijwillige medewerkers hebben een hart voor de ondernemers en voor ondernemen. Zij willen zoveel als mogelijk dynamiseren.
- **Empatisch.** Hoe de ondernemer zijn situatie en de veranderingen beleeft, evenals zijn draagkracht, dienen voortdurend voor ogen gehouden worden.
- **Samenwerken.** De complexiteit van de problematiek vraagt een integrale, multidisciplinaire aanpak die meestal enkel door samenwerking van alle medewerkers en met externe instanties kwaliteitsvol kan geleverd worden.

De Raad van Bestuur en de Algemene Vergadering

In juni 2014 werd Dyzo opgericht door:

- Johan Lambrecht
- Flor Joosen
- Dirk Verschoore
- Jan Steverlynck
- Karel Van den Eynde
- Marc Van Biervliet
- Marc Gommers
- Daniël Appeltant

Deze acht personen vormen de Algemene Vergadering van Dyzo. In juni 2014 kregen de onderstaande zeven personen een mandaat in de Raad van Bestuur voor zes jaren:

- Johan Lambrecht (voorzitter)
- Flor Joosen (ondervoorzitter)
- Dirk Verschoore
- Jan Steverlynck
- Karel Van den Eynde
- Marc Van Biervliet
- Marc Gommers

De Raad van Advies

Het doel van de Raad van Advies is om als klankbord en inspiratiebron te fungeren bij de kwalitatieve uitbouw van Dyzo en het maken van strategische keuzes door Dyzo. De Raad van Advies staat dan ook in nauw overleg met de Raad van Bestuur en de directeur van Dyzo. In 2016 kwam de Raad van Advies drie keer bijeen:

- 15/04/2016
- 29/06/2016
- 19/10/2016

Tijdens deze bijeenkomsten werd er vooral ingegaan op (de voorbereiding van) het symposium en de uitbouw van schuldhulpverlening (budgetbegeleiding, WCO,...) door Dyzo.

De Raad van advies – geïnstalleerd eind 2014 - bestaat uit:

- **Pieter Geens**, jurist en coördinator OCMW Heist-op-den-Berg, docent Vlaams centrum Schuldenlast
- **Ruth De Vreese**, docent en onderzoeker HoGent
- **Ghislain De Naeyer**: Senior Consultants Vlaanderen (SCV).
- **Karel Van den Eynde**: directeur organisatie, kwaliteit en innovatie van Zenito Sociaal Verzekeringsfonds
- **Philip Oosterlinck**: bedrijfsleider (consultant), ervaringsdeskundige (gewezen gefailleerde met familiebedrijf), vrijwillig medewerker bij Dyzo
- **Chris Dauw**: externe consultant bij de Vlaamse kredietbemiddelaar
- **Nathalie Debast**: stafmedewerker VVSG (Vereniging van Vlaamse Steden en gemeenten), vooral bezig met sociaal beleid en armoede
- **Melissa Vanmeenen**, Professor UA, doceert insolventierecht en maakte proefschrift over handelonderzoek
- **Dries Storme**, directeur kenniscentrum van gerechtsdeurwaarders (SAM-TES)
- **Veerle De Maesschalck**: stafmedewerker van het Algemeen Beheerscomite van het sociaal statuut der zelfstandigen (ABC), gewezen onderzoeker Centrum voor Sociaal Beleid in Antwerpen
- **Johan Billiet**: advocaat aan Nederlandstalige balie Brussel, plaatsvervangend rechter, curator, docent arbitrage (VUB), erkend bemiddelaar
- **Toon Lysens** : 19 jaar curator en rechter-commissaris, daarna 20 jaar magistratuur (voorzitter rechtbank van koophandel te Tongeren), heden erevoorzitter
- **Paulette Vercauteren**: rechter in handelszaken (Rechtbank van Koophandel te Antwerpen) en voorzitter Unie van de Rechter in Handelszaken België
- **Xavier Schraepen**, ondervoorzitter BIBF, zaakvoerder van boekhoudkantoor in regio Tienen
- **Halina Bletek**: coördinator bij UNIZO vzw
- **Hans Kinoo**: adjunct-directeur Agentschap Innoveren en Ondernemen

De medewerkers van Dyzo

De vaste medewerkers

De onderstaande personeelsleden staan op de payroll van Dyzo vzw :

- Hanne Onraedt: sinds 28/07/14
- Johan Geuens: sinds 29/07/14
- Anny Cleenewerck: sinds 01/09/14 (deeltijds)
- Olivier Delaere: sinds 1/11/14
- Pol Vermoere: sinds 1/11/14 (voltijds)
- Karel Vanaudenaerde: sinds 1/11/14
- Stefanie Soenen : sinds 01/01/2015 (3/5)
- Kim Debacker: sinds 01/01/2015
- Sean Beerlandt: sinds 06/2015 (deeltijds)

Zodoende heeft Dyzo op 31/12/2016 **7,6 voltijdse equivalenten** in dienst. Sinds oktober 2015 is er in het kader van art. 60, §7 van de OCMW-wet een medewerker (Dirk Mylemans) ter beschikking gesteld door het OCMW van Edegem.

In september 2014 werd dhr. Olivier Delaere door de Raad van Bestuur benoemd tot directeur. Hij wordt in zijn functie bijgestaan door Karel Vanaudenaerde (coördinator) en Pol Vermoere (staflid). De andere medewerkers zijn adviseurs , met uitzondering van Sean Beerlandt en Anny Cleenewerck die elk deeltijds het secretariaat en onthaal bemannen.

De vrijwillige medewerkers

Dyzo gelooft rotsvast in de meerwaarde van werken met vrijwillige medewerkers die zich belangeloos en onbaatzuchtig inzetten voor de finale doelgroep. Eind 2016 beschikt Dyzo dan ook over een netwerk van een **60-tal actieve en inzetbare vrijwillige medewerkers**.

Dyzo rekruteert dan ook permanent nieuwe vrijwillige medewerkers. Vrijwillige medewerkers worden pas ingezet tijdens begeleidingen na het doorlopen van een vast traject (screening, bezorgen van attest van goed gedrag en zeden, het volgen van tweedaagse opleiding, ondertekenen engagementsverklaring,...). Er werd in 2016 één keer een tweedaagse opleiding: 29 en 31 augustus 2016.

Sinds midden 2015 werden de vrijwillige medewerkers opgesplitst in 2 categorieën. Er zijn 7 vrijwillige medewerkers die na het succesvol afleggen van een assessment '**kernvrijwilliger**' zijn geworden:

Dat betekent dat ze inzake dienstverlening aan de finale doelgroep op dezelfde voet staan als de vaste medewerkers (adviseurs) van Dyzo. Het niveau van de kennis en de vaardigheden van de zes 'kernvrijwilligers' is minstens even hoog als die van de vaste medewerkers, zodat de kwaliteit van de

begeleidingen gegarandeerd is. Voor die 'kernvrijwilligers' liggen de gevraagde engagementen ook wat hoger in vergelijking met de andere vrijwillige medewerkers:

- Ze zijn op het maandelijks overleg in Brussel ('team nationaal') met de vaste medewerkers aanwezig
- Ze moeten zich permanent bijscholen
- ...

De andere vrijwillige medewerkers worden – in de lijn van hun in kaart gebrachte interesses en kennis - voor bepaalde deelaspecten ingezet (die opduiken na een eerste gesprek door een vaste medewerker of kernvrijwilliger), zoals:

- Morele ondersteuning na faillissement
- Onderhandelen met bank/belastingen/...
- Vergezellen naar griffie voor aangifte faillissement
- Aanbreng van bepaalde (veelal bedrijfseconomische) expertise
- Opmaak nieuw commercieel plan
- ...

Dyzo: de operationele werking in 2016

Vertrekkende van de missie en visie waren de **strategische doelstellingen** van Dyzo voor 2016 drieledig:

- 1) Het permanent geven van **kwaliteitsvol advies en begeleiding op maat** aan de zelfstandigen in moeilijkheden en de tussenpersonen die ons inschakelen (zoals boekhouders, accountants, maatschappelijk werkers van OCMW's en CAW's,...).
- 2) Als **expertisecentrum** via (het stimuleren van) onderzoek en VTO (vorming-training-opleiding) permanent alle stakeholders en intermediairen (curatoren, boekhouders, accountants,...) adequaat begeleiden van de finale doelgroep.
- 3) **Sensibilisering en activering** van alle intermediairen rond de problematiek van zelfstandigen in moeilijkheden. Dyzo wil alle actoren actief op het terrein van zelfstandigen in moeilijkheden responsabiliseren en activeren en de problematiek bespreekbaar maken (o.a. via vermeldingen en getuigenissen in de media, beleidsaanbevelingen,...).

Hieronder worden deze 3 strategische doelstellingen één voor één in detail toegelicht voor wat betreft het werkingsjaar 2016.

Advies en begeleiding

Dyzo is laagdrempelig (er werd doelbewust geopteerd voor een kosteloos telefoonnummer (0800/11106)) en heel vlot bereikbaar via verschillende kanalen (mail, telefoon,...). In het kalenderjaar 2016 werden in de databank 2.565 nieuwe dossiers geopend van (ex-)ondernemers of intermediairen die Dyzo contacteerden.

Overzicht: aantal nieuwe dossiers (2015-2016) per maand

	2015	2016
jan	247	227
feb	216	264
maa	287	193
apr	209	222
mei	188	199
jun	219	226
jul	157	160
aug	165	195
sep	179	233
okt	225	219
nov	187	230
dec	198	197
TOTAAL	2477	2565

Dyzo had in 2016 dus **2.565 nieuwe oproepen**, of **213,75 gemiddeld per maand**.

Enkele opvallende zaken:

- Ondanks de daling van het aantal faillissementen in absolute cijfers in Vlaanderen, blijft Dyzo druk bevestigd. Het aantal van **2.565 oproepen per jaar** ligt hoger dan initieel geschat en ligt hoger dan de 2.477 dossiers van 2015.
- 374 van de 2.565 dossiers zijn **consulten (14,58 %)**: dat betekent dat niet de ondernemer maar een externe partij (boekhouder-accountant, maatschappelijk werker, advocaat, ziekenfonds...) ons contacteerde voor telefonisch of mailadvies omtrent de situatie van een (ex-) zelfstandige ondernemer in moeilijkheden. Dat zijn dossiers waar Dyzo vanzelfsprekend niet ter plaatse kan gaan omdat we de gegevens van de betreffende ondernemer niet krijgen en enkel contact hebben met de tussenpersoon die verder instaat voor de begeleiding van de (ex-)zelfstandige in moeilijkheden.
- de andere groep (85,42 % van de 2.565 dossiers) valt uiteen in twee groepen:
  - (1) **adviezen per mail en telefonisch** aan de finale doelgroep (1.001 van de 2.565, of **39,03%**)
  - (2) **begeleidingen ter plaatse** door een medewerker van Dyzo (1.190 van de 2.565, of **46,39%**). Wanneer een integrale begeleiding wordt opgestart zijn er drie mogelijkheden:¹
    - De persoon wordt ontvangen op het kantoor van Dyzo in Brussel
    - De persoon wordt ontvangen op één van de maandelijkse zitdagen van Dyzo
    - De persoon ontvangt een medewerker van Dyzo in zijn zaak, privéwoning of op een neutrale plaats.

Overzicht van het aantal 'gesprekken' (zowel eerste gesprekken als vervolgesprekken; zowel huisbezoeken (HB), ontvangst op zitdag (ZD) als ontvangst op kantoor in Brussel (OVB)) in 2016 per maand door de vaste medewerkers.

Aantal van Dossier Adviseur	Categorie			Eindtotaal
	HB	OVB	ZD	
A	234	10	13	257
B	171	3	81	255
C	217		25	242
D	95	6	27	128
E	206		156	362
F	14	8	15	37
G	113	8	12	133
H	147		111	258
Eindtotaal	1.197	35	440	1.672

¹ De opsplitsing huisbezoeken (HB), ontvangst op zitdag (ZD) en ontvangst op kantoor in Brussel (OVB) werd pas vanaf juli 2015 systematisch bijgehouden door de adviseurs.

Overzicht van de toegewezen dossiers aan kernvrijwilligers (2015-2016)

kernvrijwilligers	2015	2016
A	8	16
B	7	10
C	10	8
D	8	30
E	9	8
F	11	11
G		14
	53	97

In 104 dossiers van 2016 oordeelde de adviseur na één of meerdere gesprekken om de begeleiding - volledig of een deelaspect van het dossier - uit te besteden aan een vrijwillige medewerker (104 van de 1.190 opgestarte begeleidingen is 8,74%). Die vrijwillige medewerker stond vervolgens mee in voor de rest van de begeleiding of voor bepaalde deelaspecten van de begeleiding (zoals onderhandelingen met bank, hulp bij opmaak doorstartplan, mentale ondersteuning bij stopzetting,...). In 6 dossiers werd er na verloop van tijd zelfs een tweede vrijwillige medewerker op het dossier ingezet.

Overzicht van de inzet van de vrijwillige medewerkers (2016)²

In 104 dossiers werd in 2016 een vrijwillige medewerker ingeschakeld.

De ervaringen laten zien dat de **meerderheid van de opgestarte begeleidingen door de vaste medewerkers³ na één gesprek kunnen afgerond worden**: slechts in een minderheid van de dossiers is een tweede/derde/vierde/... gesprek noodzakelijk. Let wel: om de arbeidsintensiteit van een dossier te beoordelen mag er niet louter gezien worden naar het aantal fysieke gesprekken, want in bijna alle dossiers is er (zowel vóór als na het gesprek) veel telefonisch overleg, mailverkeer,... tussen de adviseur, de ondernemer in moeilijkheden en/of derde partijen (schuldeisers, sociaal verzekeringsfonds, boekhouder, ziekenfonds, bank,...).

---

² Een vergelijking maken tussen 2015 (toen er in 161 van de begeleidingen een vrijwillige medewerker werd ingezet) loopt mank omdat de vrijwilligerswerking in 2015 nog anders gestructureerd was (de opdeling kernvrijwilligers enerzijds en de andere vrijwillige medewerkers werd maar medio 2015 doorgevoerd).

³ Er zijn geen sluitende statistieken beschikbaar van de duur van de begeleidingen (met het aantal bezoeken) door de vrijwillige medewerkers (zowel kernvrijwilligers als de andere vrijwilligers).

Resultaten van 2016, met het aantal dossiers dat respectievelijk na één, twee, drie,... gesprekken wordt afgerond.

gesprek	Aantal dossiers
1	771
2	194
3	69
4	38
5	8
6	6
7	4
8	2
9	1
10	0
10+	0
Geen nummer	29

Elke ondernemer die Dyzo contacteert wordt systematisch gevraagd waar hij/zij voor het eerst van Dyzo hoorde of wie er hem/haar doorstuurde naar Dyzo. De intakecategorieën (ook verwijzers genoemd) laten een aantal duidelijke tendensen zien:

- OCMW's zijn en blijven afgetekend de grootste doorverwijzer (afgerond 34%).
- De website is en blijft een belangrijk toeleidingskanaal (19,18%). Veel mensen geven aan dat ze door bepaalde woorden in te tikken in een zoekmachine naar onze website toegeleid werden. Samen met OCMW's is de website goed voor meer dan de helft van de nieuwe dossiers.
- Veel ondernemers bevelen Dyzo aan (mond-aan-mondreclame of 'via-via' is 8,30 % van de nieuwe dossiers).
- Veel ondernemers kloppen meer dan 6 maanden na hun initiële begeleiding door Dyzo opnieuw aan bij Dyzo met een nieuw opgedoken probleem ('herintake' is goed voor 7,41 % van de nieuwe dossiers).
- Het aantal doorverwijzers wordt steeds meer divers (denken we maar aan ziekenhuizen, sociale secretariaten, sectororganisaties, banken,...) wat de grote restcategorie ('andere') verklaart.
- Doorverwijzingen door de economische beroepen (boekhouders, accountants, bedrijfsrevisoren,... (in de databank samengevat als 'boekhouder') stijgen ook significant.

Overzicht van de intakecategorieën van de Dyzo-dossiers (2015-2016)

intakecategorie	2015	2015%	2016	2016%
OCMW	906	36,577	872	34
website	394	15,906	492	19,18
herintake	178	7,1861	190	7,407
andere	173	6,9843	198	7,719
via-via	167	6,742	213	8,304
UNIZO	127	5,1272	119	4,639
Efrem/Schulp	112	4,5216	13	0,507
Zenito	91	3,6738	84	3,275
CAW	80	3,2297	106	4,133
onbekend	80	3,2297	60	2,339
boekhouder	64	2,5838	114	4,444
Rechtbank	20	0,8074	22	0,858
Media	16	0,6459	23	0,897
advocaat	15	0,6056	22	0,858
AIO	13	0,5248	13	0,507
zelfhulpgroep	11	0,4441	1	0,039
ziekenfonds	8	0,323	11	0,429
Hefboom	7	0,2826	1	0,039
Microstart	7	0,2826	2	0,078
politiek	3	0,1211	5	0,195
Boeren op een kruispunt	2	0,0807	3	0,117
COM-CED	2	0,0807	1	0,039
CED-W	1	0,0404	0	0
TOTAAL	2477		2565	

Door o.a. de vele samenwerkingsakkoorden met de lokale besturen in West-Vlaanderen, is en blijft deze provincie ook de koploper op het vlak van het aantal nieuwe dossiers (2016), ook al telt deze provincie vanuit macro-economisch perspectief niet het hoogste aantal ondernemingen of het hoogste absolute aantal faillissementen.

Overzicht van de geografische spreiding van de dossiers (2015-2016)

geografische spreiding	2015	2015%	2016	2016%
West-Vlaanderen	674	27,21	691	26,94
Antwerpen	608	24,55	594	23,16
Oost-Vlaanderen	439	17,72	494	19,26
Limburg	303	12,23	275	10,72
Vlaams-Brabant	283	11,43	329	12,83
Brussel/Wallonië/onbekend/buitenland/...	170	6,863	182	7,096
	2477		2565	

Dyzo wordt vooral benaderd door de kleine en micro-ondernemingen. Dat uit zich ook in de rechtsvorm van de onderneming van de klanten:

- De eenmanszaak-natuurlijke persoon is het meest voorkomend
- De vennootschappen met onvolkomen rechtspersoonlijkheid zijn populair, evenals de BVBA. De NV en CVBA komen zelden voor.

Kenniscentrum

Dyzo als kenniscentrum valt uiteen in 3 pijlers: de pijler VTO (vorming-training-opleiding), de website en de juridische helpdesk.

Vorming-Training-Opleiding (VTO)

De organisatie van vormingen, trainingen en opleidingen is arbeidsintensief, maar heeft vele voordelen:

- Via opleidingen,... krijgen allerlei actoren voldoende kennis, vaardigheden en attitudes om niet alleen open te staan voor de finale doelgroep, maar ook om de finale doelgroep adequaat verder te helpen in een aantal situaties. Op die manier bereiken we ook op indirecte wijze de finale doelgroep
- Groeiende naambekendheid (en bijhorend potentieel hoger bereik van de finale doelgroep) en verankering als expertisecentrum bij cruciale intermediairen zoals boekhouders, accountants, curatoren,...
- Meer steun voor organisatie vanuit juridische wereld (magistratuur, advocatuur,...) en economische beroepen (BIBF,...)
- ...

Dyzo organiseerde in 2016 5 thematische opleidingen op diverse locaties. De deelnemers waren vooral economische beroepsbeoefenaars (boekhouders-fiscalisten, accountants,

bedrijfsrevisoren,...), maar evenzeer ondernemers, advocaten, maatschappelijk werkers en juristen van OCMW's. De docenten waren altijd externe gastsprekers:

“Dubieuze debiteuren: het betalingsbevel B2B” – docent: magistraat Jacques Maes, afdelingsvoorzitter Rechtbank van Koophandel Mechelen en Turnhout

“Werken met een vennootschap: gevaren en oplossingen” – docenten: Meester Philippe Termote (advocaat-curator en vennoot Lige advocaten) en verzekeraar AIG. Organisatie van Dyzo i.s.m. ADMB.

“Het betalingsbevel B2B” – docenten: Meester Roeland Moeyersons, magistraat Jacques Maes en kandidaat-gerechtsdeurwaarder Bart De Meyer.

“Doorstarten en herstarten: een praktische en vergelijkende benadering” – docent: Meester Bert Bekaert (advocaat-curator en vennoot Everest Law) aangevuld met panel bestaande uit magistraat, rechter in handelszaken en vertegenwoordiger van IAB (variërend per locatie).

“Hervorming vennootschapsrecht en vennootschapsbelasting” – docenten: Prof. Dr. Philippe Ernst (UA en Lige advocaten) en dhr. Kristof Willekens (fiscaal jurist studiedienst UNIZO).

Overzicht van aantal georganiseerde opleidingen (2016) en het aantal deelnemers

Datum	Locatie	Onderwerp	Aantal deelnemers
26/01/2016	Grobbendonk	Dubieuze debiteuren: het betalingsbevel B2B	65
29/01/2016	Gent	Dubieuze debiteuren: het betalingsbevel B2B	53
9/03/2016	Brugge	Werken met een vennootschap: gevaren en oplossingen	24
11/03/2016	Hasselt	Werken met een vennootschap: gevaren en oplossingen	69
15/03/2016	Gent	Werken met een vennootschap: gevaren en oplossingen	56
16/09/2016	Grobbendonk	Het betalingsbevel B2B	41
30/09/2016	Brugge	Het betalingsbevel B2B	35
4/11/2016	Kortrijk	Doorstarten en herstarten: vergelijkende en praktische benadering	27
18/11/2016	Gent	Doorstarten en herstarten: vergelijkende en praktische benadering	27
2/12/2016	Grobbendonk	Doorstarten en herstarten: vergelijkende en praktische benadering	57
8/12/2016	Nazareth	Hervorming vennootschapsrecht en vennootschapsbelasting	45
13/12/2016	Grobbendonk	Hervorming vennootschapsrecht en vennootschapsbelasting	52
Totaal			551

Dyzo krijgt regelmatig de vraag om zijn aanbod en diensten voor te stellen op infosessies, netwerkmomenten,... In 2016 waren er tientallen gelegenheden waarop Dyzo zijn dienstverlening voorstelde aan een OCMW-raad, een boekhoudkantoor, een ziekenfonds,... In dit jaarverslag beperken we ons tot de **opleidingen en bijscholingen** die medewerkers van Dyzo gaven aan externe organisaties in het kader van de pijler VTO (vorming-training-opleiding). De opleidingen bij OCMW's en CAW's kaderen in de projectmatige samenwerking met Syntra Vlaanderen (08/2015-07/2017).

Overzicht van alle door Dyzo-medewerkers gedoceerde opleidingen/trainingen/bijscholingen (2016)

Datum	Locatie	Doelgroep	Thema	lesgever
21/04/2016	VZW Leiedal Kortrijk	Maatschap Werkers OCMW & CAW	Sociale Zekerheid Zelfstandigen	Pol
3/05/2016	Wommelgem	OCMW Wommelgem	Sociale Zekerheid Zelfstandigen	Johan
7/06/2016	AZ St Lukas Gent	MW Sociale dienst ziekenhuis	Ziekteverzekering repareren	Pol
26/09/2016	Antwerpen	OCMW Antwerpen	samenwerking OCMW-Dyzo	Dirk, Pol
11/10/2016	Lanaken	OCMW + dienst economie Lanaken	Zelfst. in moeilijkheden: algemeen	Johan, Olivier
7/11/2016	Kontich	OCMW Kontich	Zelfst. in moeilijkheden: algemeen	Olivier
29/11/2016	Lovendegem	OCMW Lovendegem, Aalter, Nevele,...	Zelfst. in moeilijkheden: algemeen	Olivier
6/12/2016	Ronse	OCMW Ronse	Zelfst. in moeilijkheden: algemeen	Pol
8/12/2016	Lovendegem	OCMW Lovendegem, Aalter, Nevele,...	Zelfst. in moeilijkheden: algemeen	Olivier
12/12/2016	Antwerpen	OCMW Antwerpen	Zelfst. in moeilijkheden: algemeen	Karel, Dirk
15/12/2016	Koekelare	OCMW Koekelare, Lo-Reninge	Zelfst. in moeilijkheden: algemeen	Olivier
19/12/2016	Kortesseem	OCMW Kortesseem,...	Zelfst. in moeilijkheden: algemeen	Pol

In het voorjaar van 2016 was Dyzo ook vertegenwoordigd op de 3 provinciale adviesmarkten (*Gent* (16/6/2016), *Antwerpen* (24/3/16) en *Leuven* (29/3/16)) georganiseerd door Integraal vzw rond stoppen en overname (www.ondernemersopeenkruispunt.be).

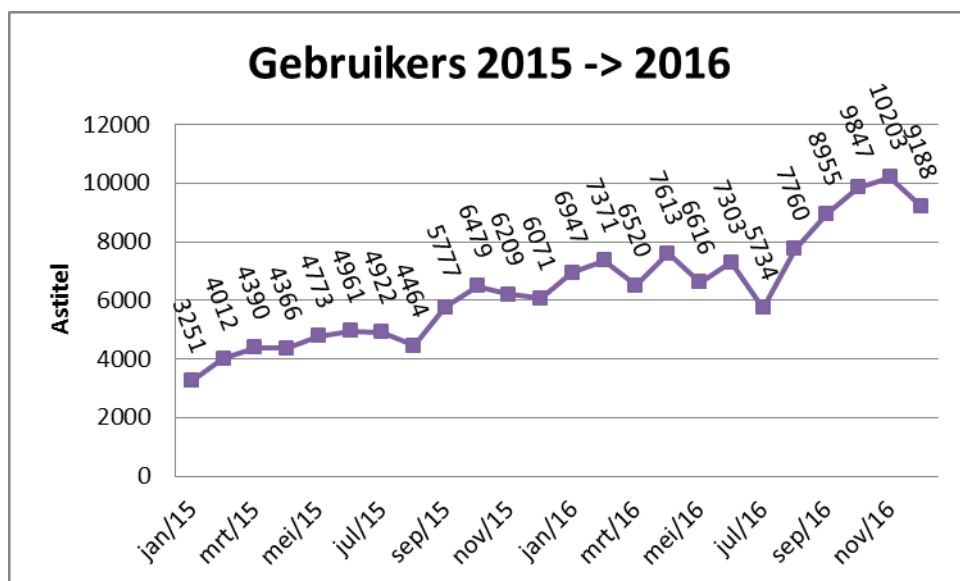
De Website

Dyzo heeft een website (www.dyzo.be) waar naast de praktische zaken (contactgegevens van Dyzo,...) allerlei informatie, tips & tricks,... staan . De website kadert perfect in de doelstellingen van Dyzo als kenniscentrum omdat:

- Alle relevante wetwijzigingen, onderzoeken,... er meteen online worden geduid
- Er vanuit de website meerdere keren per jaar een nieuwsbrief wordt verstuurd naar de meer dan 20.000 bestemmelingen.
- De finale doelgroep en de intermediären aan de slag kunnen met de vele praktische informatie en modelformulieren die op de website te vinden zijn.

In 2016 bedroeg het gemiddeld aantal individuele bezoekers op de website 7.838 per maand. De tendens is duidelijk: steeds meer mensen vinden de weg naar www.dyzo.be .

jan/16	6947
feb/16	7371
mrt/16	6520
apr/16	7613
mei/16	6616
jun/16	7303
jul/16	5734
aug/16	7760
sep/16	8955
okt/16	9847
nov/16	10203
dec/16	9188
Jaartotaal	94.057
Maandgemiddelde	7.838

Juridische helpdesk

In juni 2016 werd de juridische helpdesk (opnieuw) opgestart. Een halve dag per week (woensdag) kunnen ondernemers of intermediairen (boekhouders,...) juridisch eerstelijnsadvies inwinnen op 0902/12005. Bij de klanten van Dyzo is er duidelijk een behoefte aan antwoorden voor de juridische vragen (betekening vonnis, opzeg handelshuur, dagvaarding door schuldeiser, bewarend beslag door gerechtsdeurwaarder,...) waar ze mee geconfronteerd worden.

Sensibilisering en activering

Symposium

Op 22/11/2016 organiseerde Dyzo zijn allereerste symposium. De academische onderzoeksresultaten (Odisee – studiecentrum voor ondernemerschap (KUL)) naar de continuïteit van de gefailleerde werden er voorgesteld in zaal 'De Schelp' in het Vlaams Parlement. De moderator van het symposium was VRT-journalist Johny Vansevenant.

Het symposium was in aanwezigheid van o.a. de Vlaamse Minister van Economie Philippe Muyters en meer dan 100 deelnemers. Alle aanwezigen kregen een gedrukte versie van de academische studie.

Programma symposium 22/11/16 (13u-16u30)

Verwelkoming door Dyzo

Inleiding door Minister van Economie Philippe Muyters

Toelichting academische onderzoeksresultaten

- *Prof. Dr. Johan Lambrecht*
- *Dhr. Wouter Broekaert*

Panelgesprek en debat

- *Dhr. Toon Lysens (eremagistraat)*
- *Dhr. Bart Candaele (diensthoofd Agentschap Innoveren en Ondernemen)*
- *Dhr. Bart Hendrickx (ervaringsdeskundige)*
- *Dhr. Karel Van Eetvelt (gedelegeerd bestuurder UNIZO)*

De documentatie verdeeld op dit symposium staat downloadbaar op :
<http://www.dyzo.be/documentatie-dyzo-symposium-2016>

De beleidsaanbevelingen gaan in bijlage

Lokale Besturen

Dyzo wil in Vlaanderen zoveel mogelijk actoren overtuigen van de grote noden van de finale doelgroep. Maar sensibiliseren is maar een eerste stap. Het uiteindelijke doel is activering van de actoren, zodat ze met de steun van Dyzo vanuit hun positie de finale doelgroep verder helpen. Zo biedt Dyzo OCMW's de mogelijkheid om een samenwerkingsakkoord af te sluiten met Dyzo. Veel OCMW's stellen immers vast dat er steeds meer zelfstandigen bij hen aankloppen maar dat ze deze specifieke doelgroep (met o.a. een afwijkende fiscaliteit en sociale zekerheid,...) niet altijd adequaat verder kunnen helpen. Vandaar dat ze vragende partij zijn om samen te werken met Dyzo, dat wel beschikt over die kennis.

In 2016 besloten **19 OCMW's voor de eerste keer**⁴ één of meerdere keren een beroep op Dyzo via een vergoeding per dossier (samenwerking ad hoc):

- Zottegem
- Erpe-Mere
- Herzele
- Rijkevorsel
- Merksplas
- Grimbergen
- Buggenhout
- Wichelen
- Lanaken
- Kraainem
- Antwerpen
- Herentals
- Rumst
- Denderleeuw
- Beerse
- Sint-Pieters-Leeuw
- Antwerpen
- Tielt
- Linkebeek

---

⁴ In 2015 besloten de volgende OCMW's al een beroep te doen op Dyzo via een vergoeding per dossier : Bever, Leuven, Rotselaar, Tielt-Winge, Dilsen-Stokkem, Beringen, Heusden-Zolder, Zonhoven, Willebroek, Hoogstraten, Kortrijk en Oudenaarde.

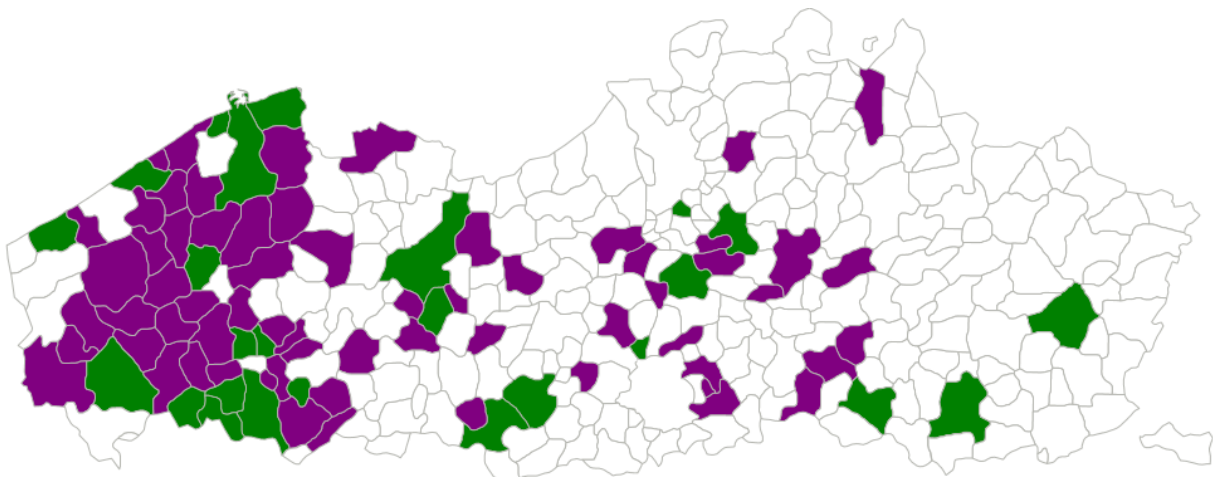
Dyzo maakte deze samenwerkingen ad hoc mogelijk doordat bij bepaalde lokale besturen de wil en de capaciteit aanwezig is om de finale doelgroep verder te helpen, maar in bepaalde complexe dossiers toch de nood leeft aan ondersteuning of een second opinion vanuit Dyzo. Een OCMW kan dan een eenmalige vergoeding (250 €) betalen aan Dyzo in ruil voor deze tussenkomst, zonder dat het OCMW een globale samenwerkingsovereenkomst met Dyzo heeft gesloten.

Dyzo heeft de 62 samenwerkingsakkoorden die Efram afsloot met OCMW's overgenomen. In kalenderjaar 2015 kwamen er 12 nieuwe samenwerkingsakkoorden bij. In kalenderjaar 2016 werden er **15 nieuwe globale samenwerkingsakkoorden afgesloten met lokale besturen**:

- OCMW Tervuren
- OCMW Wemmel
- OCMW Keerbergen
- OCMW Anzegem
- gemeente Zwevegem
- OCMW Turnhout
- OCMW Tielt-Winge
- OCMW Bierbeek
- OCMW Sint-Lievens-Houtem
- OCMW Lierde
- OCMW en gemeente Kapelle-op-den-Bos
- OCMW Gavere
- gemeente Sint-Laureins
- gemeente Berlare
- Stad Gent

Op 31/12/2016 had Dyzo met 89 van de 308 Vlaamse lokale besturen een globaal samenwerkingsakkoord (zie bijlage voor volledig schematisch overzicht).

Overzicht (per 31/12/2016) van de lokale besturen in het Vlaams Gewest met een globaal samenwerkingsakkoord met Dyzo. De steden en gemeenten die blauw zijn ingekleurd hebben een globaal samenwerkingsakkoord zonder zitdag, in de steden en gemeentes in het groen ingekleurd biedt Dyzo bovendien een maandelijkse zitdag aan.

De media

Zorgen dat Dyzo voldoende naambekendheid verwerft is een permanent aandachtspunt. Dyzo werkt actief op de media en houdt alle relevante vermeldingen (TV, radio, artikel op website, artikel in krant,...) bij. In 2016 waren er 25 geregistreerde vermeldingen in de media.

Overzicht van alle vermeldingen (2016) van Dyzo in de media

Medium	Publicatie datum	Artikel
De sprong: Stadskrant Waregem	30/11/2016	Dyzo, het anker voor zelfstandigen in moeilijkheden
Unizo: persbericht	22/11/2016	Stigma rond faling doorbreken, herkansers omarmen en begeleiden
De Tijd	22/11/2016	Slechts een op de vijf ondernemers start opnieuw na faillissement
De Tijd	17/11/2016	Falen en daarna weer opstaan
Radio 1	16/11/2016	Hautekiet: "wat als je eigen onderneming mislukt?"
Unizo: ZO magazine	1/10/2016	Het lot van de ondernemer na faling
Zenito: nieuwsbericht	3/10/2016	Symposium: noden van de Vlaamse ondernemer na faillissement
Bizcover	3/08/2016	Laat uw onderneming niet "kodakiseren"
Neos vzw: nieuwsbrief	16/09/2016	Juridische helpdesk voor ondernemers in moeilijkheden.
Het Nieuwsblad	14/09/2016	Sociaal huis helpt ondernemers in moeilijkheden
Federatie Vrije Beroepen: nieuwsbrief	8/09/2016	Juridische helpdesk voor ondernemers in moeilijkheden.
Unizo: ZO magazine	1/09/2016	Het lot van de ondernemer na faling
Zenito: nieuwsbericht	1/09/2016	Waar kunnen zelfstandigen in moeilijkheden terecht? Gratis infossessie Tienen
Zondagskrant	14/08/2016	Meer zelfstandigen zoeken hulp
Flair	3/08/2016	Mijn droom werd een nachtmerie
De Tijd	30/07/2016	Beperkte hulp bij noodgevallen
Unizo: adviesgids	30/06/2016	Advies Pocket: vooruitziend ondernemen
Zenito: nieuwsbericht	22/06/2016	Onderzoek en symposium: Ondernemer na faillissement
Radio 1	13/06/2016	Zijn zelfstandigen de nieuwe armen?
Unizo: ZO-Magazine	30/05/2016	Falen en opstaan
Bouwunie: nieuwsflash	12/05/2016	Bouwflash: voor u in de bres
Zenito: nieuwsbericht	2/02/2016	Aantal faillissementen blijft dalen
Studiedienst CD&V: tijdschrift CDR	1/03/2016	Armoede & sociaal beleid
De Tijd	26/03/2016	Aansprakelijkheidspolis voor bestuurders: luxe of noodzaak
FOD Economie: brochure	11/03/2016	Zelfstandige worden

Dyzo is ook partner bij de organisatie van 'Fuckup Nights' en 'FailForward', dat georganiseerd wordt door respectievelijk Unizo en Startup.be. Tijdens die sessies praten mensen openlijk over (zakelijke en persoonlijke) mislukkingen in hun leven en – vooral - wat ze eruit geleerd hebben. Op die manier wordt het maatschappelijk taboe in Vlaanderen op mislukken algemeen en op faillissement in het bijzonder langzaamaan doorbroken.

Daarnaast werkt Dyzo ook mee aan de jaarlijkse actualisatie (en heruitgave) van het 'Handboek Schuldbemiddeling'. Dat is een handboek dat wordt uitgegeven en jaarlijks wordt geactualiseerd door het Vlaams Centrum Schuldenlast (VCS). Dyzo zit er in het redactiecomité en is verantwoordelijk voor de hoofdstukken die betrekking hebben op zelfstandigen.⁵

⁵ Zie http://www.vlaamscentrumschuldenlast.be/publicaties/handboek_schuldbemiddeling.html

Dyzo : HR en kwaliteit

Personeelsbeleid

Dyzo hanteert een proactief en ondernemend personeelsbeleid waarbij de medewerkers aangemoedigd worden om zich **permanent bij te scholen**. De medewerkers waren aanwezig op de drie thematische seminaries (zie supra) die Dyzo organiseerde en waarbij een externe gastspreker werd gevraagd. Daarnaast was er een ruim aanbod van opleidingen en bijscholingen waar de medewerkers gebruik van maakten. Onderstaande opleidingen werden aangeboden aan alle medewerkers:

- “Deontologie” (1/10/2016 in Brussel – opleiding van halve dag door Dr. Vanessa Verdeyen (KUL)).
- “Wat kan en mag een gerechtsdeurwaarder” (1/6/2016 in Brussel – opleiding van een hele dag door 2 kandidaat-gerechtsdeurwaarders)

Gezien de complexiteit en intensiteit van de dossiers besteedt Dyzo veel aandacht aan **ervaringsuitwisseling en het bespreken van cases**. Op het maandelijks teamoverleg (‘Team nationaal’, elke eerste donderdag van de maand) worden er in de voormiddag vooral praktische zaken besproken, in de namiddag is er altijd dossierbespreking en/of praktische opleiding.

Ook voor de vrijwillige medewerkers wordt de inspraak en betrokkenheid gegarandeerd. Zo is er een ‘**vrijwilligersforum**’ – bestaande uit enkele vertegenwoordigers van de vrijwillige medewerkers - die trimestrieel bijeenkomen en jaarlijks rapporteren aan de directeur en de Raad van Bestuur. In 2016 boog het vrijwilligersforum zich vooral over (de implementatie van) de nieuwe structuur (opdeling tussen de vrijwillige medewerkers met de selectie van de kernvrijwilligers), de regels van de onkostenvergoedingen en de wisselwerking tussen de vaste en vrijwillige medewerkers. Tijdens de jaarlijkse week van de vrijwilliger (3/3/2016) werd er een uitstap georganiseerd voor alle vrijwillige medewerkers om ze in de bloemetjes te zetten voor hun inzet.

Dyzo bewaakt ook de kwaliteit die wordt aangeboden aan de finale doelgroep door de vrijwillige medewerkers. Zo krijgen ze regelmatig opleidingen aangeboden, evenals trimestriële ‘Thema-avonden’ (vooral opleiding door een externe gastdocent of organisatie) en ‘Case-study’ (vooral dossierbesprekingen). Daar ook de vaste medewerkers hieraan deelnemen, is het een moment van ‘matching’ tussen de vaste en vrijwillige medewerkers.

Kwaliteit

De mensen die in 2016 op Dyzo beroep deden kregen per mail een online evaluatie doorgestuurd. Op die manier kunnen mensen (anoniem) hun mening geven en hun graad van tevredenheid tonen. De resultaten laten Dyzo toe zijn werking waar nodig bij te sturen.

Dyzo slaagt erin veel ondernemingen te behoeden voor het faillissement. Ook al is het vermijden van het faillissement niet de kerntaak van Dyzo – zie supra bij visie en missie– toch kan een succesvolle doorstart zonder een stopzetting of faillissement ervoor zorgen dat de ondernemer (en zijn gezin, het personeel,...) verder een inkomen haalt uit de onderneming. Dyzo doet jaarlijks een onderzoek naar het overlevingspercentage van de ondernemingen die bij Dyzo aankloppen. Via een steekproef (alle dossiers van de periode april-mei-juni van het refertejaar X-2) wordt de continuïteit van de onderneming 2 jaar na de contactname met Dyzo nagegaan via de online toegankelijke informatie (Staatsblad, Kruispuntbank Ondernemingen (KBO),...). Uit de steekproeven in 2016 blijkt dat van alle ondernemingen die in 2014 bij Dyzo (toen nog Tussenstap) aanklopten:

- 49,75 % twee jaar na datum nog steeds een actieve onderneming is (hetzij op naam van de ondernemer zelf, hetzij op naam van een overnemer).
- In 50,25 % van de gevallen de onderneming werd stopgezet, vereffend & ontbonden of failliet verklaard.

Deze wijziging is niet significant in vergelijking met eerdere steekproeven.

Illustratie: Overlevingspercentage van de ondernemingen twee jaar na contactname met Dyzo (jaar X in vergelijking met X-2).

jaar X-2	jaar X	Overlevingspercentage
2012	2014	51,03%
2013	2015	51,30%
2014	2016	49,75%

Bijlagen

Bijlage 1: overzicht van het aantal Vlaamse lokale besturen waar Dyzo op 31/12/2016 een globaal samenwerkingsakkoord mee heeft

Let wel: de onderstaande alfabetische lijst bevat enkel de lokale besturen (OCMW's) waar Dyzo een globale all-in samenwerkingsovereenkomst mee heeft gesloten, al dan niet met een maandelijkse zitdag. (dus niet OCMW's die per dossier/case samenwerken met Dyzo).

Gemeente/stad	Overeenkomst	Provincie
Aalter	Overeenkomst zonder zitdag	Oost-Vlaanderen
Anzegem	Overeenkomst zonder zitdag	West-Vlaanderen
Ardooië	Overeenkomst zonder zitdag	West-Vlaanderen
Avelgem	Overeenkomst zonder zitdag	West-Vlaanderen
Beernem	Overeenkomst zonder zitdag	West-Vlaanderen
Berlare	Overeenkomst zonder zitdag	Oost-Vlaanderen
Bierbeek	Overeenkomst zonder zitdag	Vlaams-Brabant
Blankenberge	Overeenkomst met zitdag	West-Vlaanderen
Bornem	Overeenkomst zonder zitdag	Antwerpen
Bredene	Overeenkomst zonder zitdag	West-Vlaanderen
Brugge	Overeenkomst met zitdag	West-Vlaanderen
Damme	Overeenkomst zonder zitdag	West-Vlaanderen
De Haan	Overeenkomst zonder zitdag	West-Vlaanderen
De Pinte	Overeenkomst zonder zitdag	Oost-Vlaanderen
Deerlijk	Overeenkomst met zitdag	West-Vlaanderen
Diksmuide	Overeenkomst zonder zitdag	West-Vlaanderen
Duffel	Overeenkomst zonder zitdag	Antwerpen
Edegem	Overeenkomst met zitdag	Antwerpen
Gavere	Overeenkomst zonder zitdag	Oost-Vlaanderen
Genk	Overeenkomst met zitdag	Limburg
Gent	Overeenkomst met zitdag	Oost-Vlaanderen
Geraardsbergen	Overeenkomst met zitdag	Oost-Vlaanderen
Gistel	Overeenkomst zonder zitdag	West-Vlaanderen
Harelbeke	Overeenkomst zonder zitdag	West-Vlaanderen
Heist-op-den-Berg	Overeenkomst zonder zitdag	Antwerpen
Herselt	Overeenkomst zonder zitdag	Antwerpen
Hooglede	Overeenkomst zonder zitdag	West-Vlaanderen

Houthulst	Overeenkomst zonder zitdag	West-Vlaanderen
Ichtegem	Overeenkomst zonder zitdag	West-Vlaanderen
Ieper	Overeenkomst met zitdag	West-Vlaanderen
Ingelmunster	Overeenkomst met zitdag	West-Vlaanderen
Izegem	Overeenkomst met zitdag	West-Vlaanderen
Jabbeke	Overeenkomst zonder zitdag	West-Vlaanderen
Kapelle-op-den-Bos	Overeenkomst zonder zitdag	Vlaams-Brabant
Keerbergen	Overeenkomst zonder zitdag	Vlaams-Brabant
Knokke-Heist	Overeenkomst met zitdag	West-Vlaanderen
Koekelare	Overeenkomst zonder zitdag	West-Vlaanderen
Koksijde	Overeenkomst met zitdag	West-Vlaanderen
Kortemark	Overeenkomst zonder zitdag	West-Vlaanderen
Kortrijk	Overeenkomst met zitdag	West-Vlaanderen
Kruishoutem	Overeenkomst zonder zitdag	Oost-Vlaanderen
Kuurne	Overeenkomst zonder zitdag	West-Vlaanderen
Langemark-Poelkapelle	Overeenkomst zonder zitdag	West-Vlaanderen
Ledegem	Overeenkomst zonder zitdag	West-Vlaanderen
Lier	Overeenkomst met zitdag	Antwerpen
Lierde	Overeenkomst zonder zitdag	Oost-Vlaanderen
Lochristi	Overeenkomst zonder zitdag	Oost-Vlaanderen
Lo-Reninge	Overeenkomst zonder zitdag	West-Vlaanderen
Lubbeek	Overeenkomst zonder zitdag	Vlaams-Brabant
Mechelen	Overeenkomst met zitdag	Antwerpen
Melle	Overeenkomst zonder zitdag	Oost-Vlaanderen
Menen	Overeenkomst met zitdag	West-Vlaanderen
Merchtem	Overeenkomst zonder zitdag	Vlaams-Brabant
Merelbeke	Overeenkomst met zitdag	Oost-Vlaanderen
Meulebeke	Overeenkomst zonder zitdag	West-Vlaanderen
Moorslede	Overeenkomst zonder zitdag	West-Vlaanderen
Nieuwpoort	Overeenkomst zonder zitdag	West-Vlaanderen
Ninove	Overeenkomst met zitdag	Oost-Vlaanderen
Oostende	Overeenkomst met zitdag	West-Vlaanderen
Oostkamp	Overeenkomst zonder zitdag	West-Vlaanderen
Oostrozebeke	Overeenkomst zonder zitdag	West-Vlaanderen
Oudenburg	Overeenkomst zonder zitdag	West-Vlaanderen
Poperinge	Overeenkomst zonder zitdag	West-Vlaanderen
Puurs	Overeenkomst zonder zitdag	Antwerpen
Roeselare	Overeenkomst zonder zitdag	West-Vlaanderen
Schilde	Overeenkomst zonder zitdag	Antwerpen
Sint-Katelijne-Waver	Overeenkomst zonder zitdag	Antwerpen
Sint-Laureins	Overeenkomst zonder zitdag	Oost-Vlaanderen
Sint-Lievens-Houtem	Overeenkomst zonder zitdag	Oost-Vlaanderen
Sint-Truiden	Overeenkomst met zitdag	Limburg
Staden	Overeenkomst zonder zitdag	West-Vlaanderen
Ternat	Overeenkomst zonder zitdag	Vlaams-Brabant

Tervuren	Overeenkomst zonder zitdag	Vlaams-Brabant
Tielt-Winge	Overeenkomst zonder zitdag	Vlaams-Brabant
Tienen	Overeenkomst met zitdag	Vlaams-Brabant
Torhout	Overeenkomst met zitdag	West-Vlaanderen
Turnhout	Overeenkomst zonder zitdag	Antwerpen
Vilvoorde	Overeenkomst zonder zitdag	Vlaams-Brabant
Vleteren	Overeenkomst zonder zitdag	West-Vlaanderen
Wemmel	Overeenkomst met zitdag	Vlaams-Brabant
Wervik	Overeenkomst met zitdag	West-Vlaanderen
Wevelgem	Overeenkomst met zitdag	West-Vlaanderen
Wezembeek-Oppem	Overeenkomst zonder zitdag	Vlaams-Brabant
Wielsbeke	Overeenkomst zonder zitdag	West-Vlaanderen
Wingene	Overeenkomst zonder zitdag	West-Vlaanderen
Zaventem	Overeenkomst zonder zitdag	Vlaams-Brabant
Zedelgem	Overeenkomst zonder zitdag	West-Vlaanderen
Zonnebeke	Overeenkomst zonder zitdag	West-Vlaanderen
Zwevegem	Overeenkomst zonder zitdag	West-Vlaanderen

Bijlage 2: Overzicht van het aantal dossiers (2016) per Vlaamse stad/gemeente

182 van de 2.565 dossiers waren uit het buitenland, uit het Brussels Gewest, uit het Waalse Gewest of waren mensen waar de woon- of werkplaats niet geregistreerd kon worden. Alle andere dossiers waren afkomstig uit één van de 308 Vlaamse steden en gemeenten. Hieronder een overzicht (met cijfers per maand en het totale aantal op jaarbasis) van de dossiers uit de steden en gemeenten (2016) waar Dyzo oproepen kreeg. Dyzo opende in 2016 geen dossiers in de volgende 16 Vlaamse steden en gemeenten: Schelle, Sint-Amands, Stabroek, Laarne, Horebeke, Peer, Gingelom, Kinrooi, Herstappe, Zutendaal, Spiere-Helkijn, Pittem, Mesen, Lo-Reninge, Galmaarden en Bever.

Overzicht. Links staat de gemeente/stad alfabetisch. Vervolgens de dossiers per maand in die gemeente/stad, met op het einde het totaal van de dossiers op jaarbasis in die stad/gemeente.

Gemeente	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Eindtotaal
Aalst	2	1	1	1	3			2	4	3	1	2	20
Aalter	1	1	1	5	1	1				2			12
Aarschot		1	1		1		1				1		5
Aartselaar			1						1			1	3
Affligem										1			1
Alken			2							1	1	1	5
Alveringem	1												1
Antwerpen	8	16	10	5	15	17	4	12	18	14	20	17	156
Anzegem	1	1			2	2	1		1	1			9
Arendonk				2	1		1						4
As		1		1	1								3
Asse					3			4			1		8
Assenede			1			1					1		3
Avelgem						2	1				3		6
Baarle-Hertog								1					1
Balen	1		1	1		1						1	5
Beernem	1		1	1		1	1						5
Beerse								1	1			1	3
Beersel				1				1				1	3
Begijnendijk	1			1							1	1	4
Bekkevoort									1				1
Beringen	2	2	1	2					2	4	3	1	17
Berlaar		1											1
Berlare								1	2	1	1		5
Bertem												1	1
Beveren		3		2				2					7

Bierbeek	1			1	1								3
Bilzen	1		1	1							1		4
Blankenberge	2	1	1		1	1	1	1	2	2	2		14
Bocholt								1	1				2
Boechout	1						2	1				2	6
Bonheiden		2			1				1		1	1	6
Boom				1	2	1							4
Boortmeerbeek		1		1					1		1		4
Borgloon		1				1		1		1			4
Bornem	2					2	1		1				6
Borsbeek												1	1
Boutersem				1						1			2
Brakel						4	1		1				6
Brasschaat	2	1	1	2	1								7
Brecht	2		1	2			2		1	2	1		11
Bredene	1	3	2	1		2	1		1	3	1	5	20
Bree	1	1	1			1					2		6
Brugge	5	10	7	3	6	6	5	7	5	6	6	3	69
Buggenhout				3		1		1	1		1		7
Damme		2		1		2		1	4			1	11
De Haan		1	2	2	1		2				1	1	10
De Panne											1		1
De Pinte		1	1	2		2	1		2				9
Deerlijk		2	1		1							2	6
Deinze		1	2	1	1	1	1	1	1			1	10
Denderleeuw								2				2	4
Dendermonde				1				1		2	1		5
Dentergem		2								1			3
Dessel			1	1									2
Destelbergen	1	2			1	1							5
Diepenbeek		1			1	1			1				4
Diest	2	2	1						1				6
Diksmuide	2		1	1		5	1	1	2		3	1	17
Dilbeek	1	1	1			1					2	2	8
Dilsen-Stokkem			2	1	1						1	1	6
Drogenbos	1	1			1								3
Duffel	2	1	2					1	1	1			8
Edegem				1	1	1		1					4
Eeklo			1		1				2		3	1	8
Erpe-Mere		1			1					1		2	5
Essen	1	1			1		2		1				6
Evergem	1			1		2		2	2	1		2	11
Gavere	2	4		1			1		1				9
Geel		3	1	1	1		2	1	1	2	2		14
Geetbets										1			1

Genk	4	4	4	1				1	2	1	4	3	24
Gent	6	14	7	11	4	11	7	5	17	14	10	4	110
Geraardsbergen	3		3	2	3	3	4	2	1	1			22
Gistel	1	1		1	2		1	1					7
Glabbeek										1		1	2
Gooik	1	1	1					1					4
Grimbergen					1			1		1	1	2	6
Grobbendonk	2								1				3
Haacht	1			1		1		1		1	1		6
Haaltert						1							1
Halen						1		1				1	3
Halle		2	2	2	1		1	2	1		1		12
Ham								1					1
Hamme									1	1			2
Hamont-Achel	1							1			3		5
Harelbeke		2	2	2	2	1	1	2	1	1	2	1	17
Hasselt		2	4	5	4	4	2	1	7	1	3	3	36
Hechtel-Eksel					1		1					1	3
Heers				2	1			1					4
Heist-op-den-Berg	1	3	1	2		1		1	2	2	4	2	19
Hemiksem							1						1
Herent		1	1	2	2			1					7
Herentals		1	1			2	2	2	1		1		10
Herenthout			1									1	2
Herk-de-Stad	1				2								3
Herne						1		1				1	3
Herselt	1	1	1					1	1		3		8
Herzele	3												3
Heusden-Zolder		1		2		2	1	1	1	1	1	1	11
Heuvelland		1							1				2
Hoegaarden	1												1
Hoeilaart				1							1		2
Hoeselt				1		1			1	1			4
Holsbeek												1	1
Hooglede	3	1	1	2	2	1	1			1	2	1	15
Hoogstraten	1			3			1		3	1	1	1	11
Houthalen-Helchteren		1				2					2		5
Houthulst		1						1	2	1			5
Hove				1					1				2
Huldenberg		1											1
Hulshout					2		1					1	4
Ichtegem	1			1				1		3	1		7
Ieper	2	1	1	1	3	3		1		1	3	4	20

Ingelmunster	2	1	1		2		2		1			1	10
Izegem	2	1	1	2	1	2	1	3	1			4	18
Jabbeke			1		1					1	1	2	6
Kalmthout		1						1			3	2	7
Kampenhout											1		1
Kapellen		1	2	1					1				5
Kapelle-op-den-Bos	2	2	1	1	1		1	2			1		11
Kaprijke				1							1	1	3
Kasterlee	1	1	1	1				1	1				6
Keerbergen			1		2	2		1		1			7
Kluisbergen			1					1					2
Knesselare								1					1
Knokke-Heist	1	1	2		2	1	1	1	1	2	4	2	18
Koekelare	1	1	2			1	1	1		1		1	9
Koksijde	2	5		1	1	4	4	2	3	4	4		30
Kontich		1			1			1				1	4
Kortemark		2	1	2		1	1	3		1			11
Kortenaken				1		1							2
Kortenbergh		1	1	1		1	1			1	2	2	10
Kortesseme		1					1	1	1	1			5
Kortrijk	3	4	9	3	2	6	3	3	8	6	2	4	53
Kraainem		1				1							2
Kruibeke	1			1					1				3
Kruishoutem		3			1			1					5
Kuurne		1		1	3			2			1		8
Laakdal		1						1	1	1	1		5
Lanaken		1		5	2	2	2	1			1		14
Landen						2	1						3
Langemark-Poelkapelle										2			2
Lebbeke				1	1	1		1					4
Lede	1	2								1			4
Ledegem	1				1				1				3
Lendelede				1	1			1		1			4
Lennik			1										1
Leopoldsburg	2					1				1		1	5
Leuven	3	3	4	1	2	1		1	5	6	4	4	34
Lichtervelde									1		1		2
Liedekerke						1	1						2
Lier	2	1		4	5	4	2	3	7	2	1	2	33
Lierde	2	1	1									1	5
Lille			2			1				1			4
Linkebeek	2					1	1				1	1	6
Lint	1		1										2

Linter		1			2						1	4
Lochristi	2		2			1		2		1		9
Lokeren	1	1	1	1	1	1			1			7
Lommel	1	1	2					3			1	10
Londerzeel				1								1
Lovendegem				1	2		1					4
Lubbeek	2				1	1	1		1			6
Lummen	1	1						2				4
Maarkedal	1											1
Maaseik		1				1	1			1		4
Maasmechelen	1	1		1		2		4			3	14
Machelen							1	1				2
Maldegem	1	1								3	1	6
Malle	1	3	1	6				1		1		14
Mechelen	2	3	5	2	4	4	4	4	1	2	3	34
Meerhout			1		1		1	1	1			5
Meeuwen- Gruitrode			1		2		1		1			5
Meise			1	1		1						3
Melle						1						1
Menen		3		2	2	5	2		3	3	2	23
Merchtem	1											2
Merelbeke	2	3	2	1	2	2	1	2		2	2	20
Merksplas		2				1						3
Meulebeke	2	2	1			1	1					7
Middelkerke		1	1		1				2	1		6
Moerbeke						1						1
Mol		2		2	1	1			4		2	12
Moorslede				1	2		1	3	2			10
Mortsel					1				1			3
Nazareth				1				1	1			3
Neerpelt	1			1			1	1	1			6
Nevele	2							1				4
Niel				1								1
Nieuwerkerken											1	1
Nieuwpoort			1			1				1	1	6
Nijlen	1	2	1	1			1				2	8
Ninove		1	1	2	1			3			1	9
Olen											1	3
Oostende	6	6	4	4	3	3	1		6	10	8	53
Oosterzele			2							1	1	4
Oostkamp	4		2		1			1	1	2		12
Oostrozebeke		2				1	1	1	1			7
Opglabbeek									1			1
Opwijk					1	1			1			3

Oudenaarde		2	1	2	2		2	1	1	1	1		13
Oudenburg	1					1							2
Oud-Heverlee				1						1			2
Oud-Turnhout				1		1		1		1			4
Overijse	2					1	1	1		1			6
Overpelt	1	1		1	1								4
Pepingen							1		1				2
Poperinge	1				1	5		1				1	9
Putte					1						1		2
Puurs		1	1			3	1					1	7
Ranst				1		1	1		1		1	1	6
Ravels					1	1		1			1		4
Retie		1						1	1				3
Riemst											1		1
Rijkevorsel		1	2				1				1		5
Roeselare	6	5	3	3	1	1	3	1	3	2	2	2	32
Ronse	1					2		1	3	2	3		12
Roosdaal								1					1
Rotselaar		2			1	2			2	1	1	1	10
Ruiselede		1									1		2
Rumst			2		1		1	2	1				7
Scherpenheuvel-Zichem		1			1	1		2			2	2	9
Schildre	1	1					2	1					5
Schoten		1	1	1	2	2	1	1	1			1	11
Sint-Genesius-Rode			1										1
Sint-Gillis-Waas	1					1	1	1		2	1	1	8
Sint-Katelijne-Waver		1	1				1		1				4
Sint-Laureins		1			1	1	1						4
Sint-Lievens-Houtem							2						2
Sint-Martens-Latem		2			1								3
Sint-Niklaas	2	1	3	5		1		3		4	3	1	23
Sint-Pieters-Leeuw				2	1	1		1		1			6
Sint-Truiden	3	1	2	2	3	2	1	3	5	2	2	3	29
Staden	1			1		1			1	1	1		6
Steenokkerzeel												1	1
Stekene				2	1								3
Temse			1	1	1		1			1		1	6
Ternat	1	2				1		1		2	1	1	9
Tervuren	1								1		1	1	4
Tessenderlo		1											1

Tielt												2	2
Tielt-Winge		1				1		1	1		1		5
Tienen	5	2	1	2	3		1	1	3	1	1	1	21
Tongereren	2	1				1	2				3		9
Torhout		1	1	3		1			1	3	1	2	13
Tremelo								1					1
Turnhout	3	3	1	1	3	1	1	4		1		1	19
Veurne	1	1			1				1			1	5
Vilvoorde		2			1	3	1	1		1	1	2	12
Vleteren						1							1
Voeren						1	1						2
Vorselaar									1				1
Vosselaar							1						1
Waarschoot		1										1	2
Waasmunster								1		1			2
Wachtebeke	1	1											2
Waregem	2		1	2	1	1	5		2	1	3	2	20
Wellen									1				1
Wemmel	3	2	1	2	1	2	3	1	1	1		1	18
Wervik			1						1	1	2	1	6
Westerlo	1					1		1		1			4
Wetteren		1		1	2	1		2	1	2	1		11
Wevelgem	2	2	4	1		1	3		1	2	2	1	19
Wezembeek- Oppem									2				2
Wichelen	1	1	1	2	1					2			8
Wielsbeke		1			1								2
Wijnegem	2					1	3		1	2			9
Willebroek	4		3	2	1	1			1	1	2	2	17
Wingene		1					1		1	1			4
Wommelgem	1		2					1			2		6
Wortegem- Petegem										1			1
Wuustwezel	1			2			1			1			5
Zandhoven		2		1							1	1	5
Zaventem	1		3		1	2	2			2		2	13
Zedelgem	1								2	1	2		6
Zele			2				2			1			5
Zelzate				2	1	1			1				5
Zemst		2	1	1	2							1	7
Zingem				1	2					1			4
Zoersel	1	2				1	1			1			6
Zomergem	1			1	1				1				4
Zonhoven	1	1		3							1	3	9
Zonnebeke	1	1			1			1	1				4

Zottegem	3			1				2	2	1	1		10
Zoutleeuw			1					1		1	1		4
Zuienkerke				1	1								2
Zulte									1		1		2
Zwalm		1								1		2	4
Zwevegem	1	3	1		3		1	1		3			13
Zwijndrecht	1								2		3		6
#N/B	6	5	2	3	6	2	2	3	4	4	3	1	41
Eindtotaal	227	264	193	222	199	226	160	195	233	219	230	197	2565

Bijlage 3 : beleidsaanbevelingen voorgesteld op het Dyzo-symposium van 22/11/2016

Deel I Werknemer worden

Bescherm de werkgever van een gefailleerde tegen retroactieve vorderingen

Ondernemers gaan na het faillissement van hun zaak vaak aan het werk als werknemer, wat een goede zaak is. Vaak weet de werkgever niets van het faillissementsverleden van zijn nieuwe werknemer. Toch bevat de 'praktische gids voor faillissementscuratoren' een modelbrief (met code 7.03) die de werkgever aansprakelijk stelt voor het betalen aan de curator van het beslagbaar deel van het loon dat al aan de werknemer betaald werd in de periode voorafgaand aan de kennisgeving door de curator. De werkgever riskeert dus tweemaal te moeten betalen. Een dergelijk risico vormt een rem op de bereidwilligheid van werkgevers om ondernemers na falen aan te werven.

Dyzo pleit ervoor :

→ De werkgeversaansprakelijkheid in deze te beperken tot de periode die volgt op de kennisgeving, tenzij de curator kan aantonen dat de werkgever al voor zijn kennisgeving op de hoogte was van een vordering door de curator op het loon van betrokkene.

Deel II De periode zonder werk overleven

Sneller een vervangingsinkomen na faillissement

Vermoedelijk kan een meerderheid van de gefailleerden terugvallen op werkloosheidsuitkeringen. Wie langer dan 15 jaar zelfstandig is staat evenwel voor een muur.

Van die laatste groep moeten velen ettelijke maanden wachten vooraleer ze hun specifieke vervangingsinkomen – het zogenaamde 'overbruggingsrecht' – uitbetaald krijgen. OCMW's moeten vaak maandenlang voorschotten betalen vooraleer er duidelijkheid is. OCMW's hebben bij ondernemers een zeer hoge drempel, zodat velen onder hen in de kou blijven staan. De procedure is omslachtiger geworden doordat er systematisch gecontroleerd wordt of er geen recht is op werkloosheidsuitkering, met veel vertraging en administratieve rompslomp tussen de bevoegde (overheids-)diensten tot gevolg. Bovendien baseren bepaalde overheidsdiensten zich op foutieve gegevens (zo wordt de werkloosheidsuitkering soms geweigerd aan een gefailleerde omdat het ondernemingsnummer nog niet geschrapt is in de Kruispuntbank Ondernemingen (KBO), iets wat enkel de curator kan doen).

Dyzo stelt voor :

→ dat gefailleerden – conform de wet – binnen de maand uitsluitel hebben over hun uitkering. Indien blijkt dat het overbruggingsrecht ten onrechte werd uitbetaald, kan er achteraf compensatie gebeuren tussen de sociale verzekeringsfondsen (die het overbruggingsrecht

Vzw Dyzo – Willebroekkaai 37 te 1000 Brussel – OND. NR. 0554.898.792 Pagina 2

uitbetalen) en de bevoegde instellingen voor de uitbetaling van de werkloosheidsuitkering (vakbond of Hulpkas voor Werkloosheidsuitkering). De gefailleerde mag gezien zijn precare financiële situatie niet het slachtoffer zijn van de tijdrovende administratie en informatie-uitwisseling tussen de bevoegde organen.

→ Als dat niet kan, moet het ondergeschikte karakter van het overbruggingsrecht opgeheven worden.

Sneller herstel van het recht op een vervangingsinkomen en kosteloze sociale zekerheid bij werkonbekwaamheid

Uit een onderzoek van LCM blijkt een sterk verband tussen werkonbekwaamheid en armoede. Bij zelfstandigen getroffen door een geleidelijk verergerende werkonbekwaamheid komt het moment vanaf wanneer de zaak onrendabel is soms jaren eerder dan het moment waarop de sociale zekerheid in een vervangingsinkomen voorziet. Die uitkering vereist namelijk een volledige stopzetting van de persoonlijke prestaties. Het bedrag van die uitkering is meestal onvoldoende om financiële engagementen verder na te komen. Vaak zijn er ook contractuele boeteclausules bij niet-uitvoering van aangenomen opdrachten. Beide factoren dwingen de zelfstandige zijn stopzetting uit te stellen. Bij niet weinig faillissementen speelt werkonbekwaamheid een oorzakelijke rol. Bovendien is het langdurige aanhouden van stress en slapeloosheid door een nakend faillissement ook een verergerende factor voor werkonbekwaamheid. Helaas is bij ondernemers na falen de betaling van hun sociale zekerheidsbijdragen meestal niet in orde, wat een beletsel vormt voor zowel het uitbetalen van de ziekte-uitkering als het toestaan van de 'gelijkstelling ziekte'. Dat laatste is een kosteloze sociale zekerheid voor werkonbekwaam erkende zelfstandigen die geen inkomsten uit hun zaak meer halen. Dat blokkeren van voormelde rechten zou kunnen opgelost worden met een vrijstelling van sociale zekerheidsbijdragen door de daartoe bevoegde commissie van de FOD sociale zaken. Helaas verloopt er gemiddeld 9 maand tussen aanvraag en beslissing over vrijstelling. Dat veroorzaakt een massa bijkomende stress bij de rechtszoekende die vaak al ten einde raad is en legt nodeloze druk op het OCMW. Tal van eerstelijnsdiensten zijn niet echt klaar voor deze taak.

Dyzo stelt voor dat :

→ De commissie voor vrijstelling voor gevallen van werkonbekwaamheid binnen 1 maand een beslissing neemt.

→ Sociale verzekeringsfondsen, ziekenfondsen, OCMW's en organisaties erkend voor de begeleiding van ondernemers in moeilijkheden hierover een protocolakkoord afsluiten. Dat protocol moet erover waken dat de werkonbekwame zelfstandige snel en deskundig begeleid wordt om geblokkeerde rechten vrij te maken en zijn/haar zaak in de juiste richting te sturen. De overheid heeft hierin een faciliterende rol te spelen.

→ De door de huidige regering in de media aangekondigde uitbreiding van het overbruggingsrecht met een kosteloze wettelijke verzekering tegen werkonbekwaamheid ten laatste op 1/1/2017 zou ingaan.

Vzw Dyzo – Willebroekkaai 37 te 1000 Brussel – OND. NR. 0554.898.792 Pagina 3

Vlotter herstel van het recht op terugbetaling gezondheidszorgen

Uit het armoedeonderzoek van prof. J. Lambrecht van de KUL¹ bij actieve zelfstandigen blijkt dat meer dan 15% van de zelfstandigen meer dan 6 opeenvolgende jaren moet overleven met een inkomen onder de armoedegrens. We weten ook dat de minimale sociale zekerheidsbijdragen van zelfstandigen in hoofdberoep berekend worden op een forfaitair inkomen dat ongeveer op de armoedegrens ligt. Ook als hun inkomen veel lager is dan de armoedegrens, blijven belangrijke sociale rechten afhankelijk van bijdragebetalingen die door langdurige armoede praktisch onmogelijk zijn. Die problematiek komt het best tot uiting als iemand in hun gezin ziek is. (Ex-)Zelfstandigen (én hun personen ten laste) hebben recht op terugbetaling van de kosten van hun gezondheidszorg (doktersbezoek, ziekenhuisopnames,...) op voorwaarde dat hun refertejaar X-2 "in orde" is (dat betekent dat de sociale bijdragen betaald of vrijgesteld zijn). Vooral in de aanloop naar en de jaren na een faillissement komt verlies van een essentieel sociaal recht voor bij minstens 50.000 titularissen en wellicht evenveel gezinsleden. Doktersbezoeken worden uitgesteld, ziekenhuisfacturen blijven onbetaald, ... Hele dure en levensreddende behandelingen voor HIV, kanker, hartkwalen, ... worden een acuut knelpunt.

¹ 'ARMOEDE BIJ ZELFSTANDIGEN Een kwantitatief en kwalitatief beeld' Johan Lambrecht en Wouter Broekaert Studiecentrum voor Ondernemerschap, Hogeschool-Universiteit Brussel Onderzoek in opdracht van UNIZO, Februari 2011

Dyzo stelt voor dat:

- ➔ De alternatieve wettelijke mogelijkheden om terug in orde te geraken met de terugbetaling gezondheidszorgen, zoals inschrijving als verblijvende of als persoon ten laste, automatisch, consequent en uniform worden toegepast door alle ziekenfondsen. Nu heerst er wijdverspreide onwetendheid, worden bepaalde wettelijke mogelijkheden in de praktijk niet toegepast en zijn er grote verschillen in toepassingen tussen de ziekenfondsen.
- ➔ Sociale verzekeringsfondsen, ziekenfondsen, OCMW's en organisaties erkend voor de begeleiding van ondernemers in moeilijkheden hierover een protocolakkoord afsluiten. Dat protocol moet erover waken dat het vangnet voor de kosten van acute gezondheidsproblemen sluitend wordt.
- ➔ De overheid budget beschikbaar stelt voor de vaak problematische vaststelling van het inkomen van een gezin waar een behoeftige zelfstandige deel van uitmaakt.

Vzw Dyzo – Willebroekkaai 37 te 1000 Brussel – OND. NR. 0554.898.792 Pagina 4

Deel III Herstarten

Handelaars betrekken bij de optimale tegeldemaking van activa

Bij een faillissement stelt de rechtbank een curator aan. Die moet de activa verzilveren. Curatoren zijn altijd advocaat. Uit onderzoek² is al meermaals gebleken dat curatoren vaak onvoldoende vertrouwd zijn met het bedrijf en de sector. Te vaak worden de activa zwaar onder de prijs verkocht. Dit frustrleert in hoge mate de ondernemer die zijn zaak verloor. De wet laat toe dat 'de gefailleerde gehoord wordt over de best mogelijke tegeldemaking van de activa' maar voor de rest heeft hij/zij geen inspraak. Hoe minder de activa opbrengen hoe meer de ondernemer na het faillissement van zijn/haar zaak moet opdraaien voor de overige schulden (o.a. door de contractuele borgstellingen die de gefailleerde tekende bij de schuldeisers). Ook de schuldeisers lijden onder deze praktijk.

2 Johan Lambrecht en Wing Ting To, "Falingsoorzaken bij zelfstandigen en KMO's. Een kwantitatieve en kwalitatieve analyse." (2009)

Dyzo pleit voor :

- ➔ een prominere feitelijke rol voor de rechter-commissaris. Deze rechters in handelszaken zijn immers vertrouwd met het bedrijfsleven. De jure heeft deze rechter de leiding van de procedure, de facto vaak niet.
- ➔ een sluitend inspraakmechanisme en actieve betrokkenheid van de bona fide ondernemers bij de tegeldemaking van de activa van hun failliete zaak. De specifieke knowhow van die ondernemer is geld waard. Een ondernemer die zelf mag uitverkopen kan bovendien beter afscheid van de zaak nemen, wat zijn/haar re-integratie bevordert.

Een maximumtermijn voor verschoonbaarheid

Art. 80 van de Faillissementswet van 08/08/1997 bepaalt nu dat gefailleerden die 'ongelukkig en ter goede trouw' zijn verschoonbaar worden verklaard. Verschoonbaarheid betekent dat de schuldeisers die niet of niet volledig betaald werden hun schuldvordering niet meer kunnen afdwingen, met andere woorden: de gefailleerde kan schuldenvrij het economisch leven hernemen. De Rechtbank van Koophandel beslist over de verschoonbaarheid op de zitting die de faillissementsprocedure afsluit (dat is vaak meerdere jaren na het openen van het faillissement). Zodoende moet de gefailleerde vaak jarenlang wachten vooraleer er duidelijkheid komt over zijn situatie. Er is een wettelijke mogelijkheid om ten vroegste 6 maanden na opening faillissement een uitspraak over verschoonbaarheid te vragen. Cassatierechtspraak dd. 15/9/14 belet evenwel dat de curator zou gebonden zijn door een vervroegde verschoonbaarheid. Een dergelijke rechtspraak doet het belangrijkste effect van de vervroegde verschoonbaarheid feitelijk teniet.

- ➔ Dyzo stelt voor dat de Rechtbank van Koophandel 1 jaar na het vonnis van faillissement zou oordelen over het al dan niet toekennen van de verschoonbaarheid, tenzij de rechtbank gegronde redenen heeft om de beslissing over het toestaan van de verschoonbaarheid uit te stellen (*omdat er bijvoorbeeld nog twijfels zijn of er al dan niet fraude in het spel is*). Bovendien moet bij het toestaan van de vervroegde verschoonbaarheid de gevolgen van de verschoonbaarheid direct intreden (geen loonbeslag meer,...), ook al is de procedure van faillissement nog lopende.

Vzw Dyzo – Willebroekkaai 37 te 1000 Brussel – OND. NR. 0554.898.792 Pagina 5

Centraal register van borgstellingen

Dyzo stelt in de praktijk vaak vast dat mensen plots aangesproken worden voor borgstellingen waarvan ze niet meer wisten dat ze die ooit tekenden. Daarnaast zijn er veel moeilijke betwistingen over de draagwijdte van de borgstelling. Zo is het een praktijk van veel banken om in de borgstellingscontracten te bedingen dat deze geldt 'voor alle bestaande en toekomstige schulden' die voortvloeien uit de overeenkomst tussen de cliënt en de bank. Zo is de borgstelling nooit afgelopen.

➔ Dyzo pleit voor de oprichting van een centrale databank waarin alle borgstellingen geregistreerd worden. Deze voorziening bestaat nu reeds in enkele EU-landen. Dit zal zowel de ondernemer als de banken op termijn ten goede komen. Nu weten banken immers ook niet welke borgstellingen bij andere banken er nog boven water kunnen komen bij hun klanten.

Coaching na falings

Zelfstandigen die met een faillissement worden geconfronteerd hebben veel en uiteenlopende vragen. Tijdens een coachingreeks kunnen alle praktische vragen ('zal de curator mijn woning verkopen?', 'heb ik recht op een uitkering?', ...) en loopbaanvragen ('wat zijn mijn kansen op de arbeidsmarkt?', 'wat zijn mijn sterktes en zwaktes', 'in welke sectoren kan ik aan de slag', 'kan ik opnieuw starten als zelfstandige?', ...) uitgeklaard worden. Het reguliere systeem van loopbaancoaching via loopbaancheques³ verlaagt de financiële drempel van deze werkvorm. Dyzo bouwde dank zij het ESF 2 jaar ervaring op met coaching na falings. Deze werkvorm werd door de betrokken ondernemers heel positief geëvalueerd en kan hoopgevende resultaten voorleggen. In de praktijk zien we jammer genoeg dat ondernemers na een falings zelden of nooit een beroep doen op coaching.

³ zie <http://www.vdab.be/loopbaanbegeleiding/>

Dyzo stelt voor :

➔ Het gebruik van loopbaancheques door ondernemers na falings te reserveren voor dienstverleners die bewezen hebben dat ze competent zijn inzake de integrale gevolgen van een falings en de bijbehorende oplossingen op maat van de coachee. Een ideale coaching na falings omvat het beheersbaar maken van de bestaande situatie, het bewust maken van de troeven van de coachee en een advies over concrete te zetten volgende stappen naar activatie of behoud van een passende activiteit.

➔ De VDAB, Syntra Vlaanderen, alle partners van het Vlaams AIO en alle lokale besturen verantwoordelijk voor maatschappelijke integratie dienen dit aanbod actief te promoten voor deze doelgroep.

➔ De Vlaamse curatoren worden door justitie opgeroepen gefailleerden systematisch door te verwijzen.

➔ Na de individuele oriëntatie dient er gerichte doorverwijzing te zijn naar een groepstraject of een voortgezet individueel traject gericht op bijscholing, haalbaarheid of sollicitatietraining.

Vzw Dyzo – Willebroekkaai 37 te 1000 Brussel – OND. NR. 0554.898.792 Pagina 6

Deel IV Sensibilisering

Een belangrijk deel van de bevolking is nooit zelfstandig geweest en hoort enkel over faillissement via de media. Media berichten voornamelijk over faillissementen waarbij groot banenverlies of fraude een rol speelt. Sommige belangenorganisaties menen hun doelgroep te dienen door ondernemers zwart te maken. Daardoor worden de meeste ondernemers na faling door het grote publiek ten onrechte als onbekwaam, onbetrouwbaar of te mijden beschouwd. Dit bemoeilijkt het herstel van de psychologische en sociale schade bij de gefailleerde veroorzaakt door het faillissement en staat diens maatschappelijke re-integratie in de weg. Bovendien zet dit een onverantwoorde rem op het aantal kandidaat-starters. Er is dus nood aan een sensibiliseringsinspanning om dit overtrokken negatieve beeld weg te werken. Failing forward en de fuck-up nights zijn goede stappen in die richting.

Dyzo stelt voor :

- ➔ Maatschappelijk debat over het ondernemerschap te stimuleren.
- ➔ Mediacampagnes over de werkelijke oorzaken van faillissementen regelmatig te herhalen.
- ➔ Meer bona fide gefailleerden van kleine ondernemingen aan het woord te laten in de media, en dat niet enkel in nieuws en duiding, maar ook in ontspanningsprogramma's.

Deel V Betere Monitoring

Armoedebarmeters en peilingen naar maatschappelijke noden besteden zelden of nooit aandacht aan de werkelijke noden van een deel van de ondernemers. Dit vertekent het beeld dat de overheid krijgt van de werkelijkheid.

Dyzo stelt voor :

- ➔ Overheidsmiddelen te richten op jaarlijks herhaald wetenschappelijk onderzoek naar
  - het lot van gefailleerden
  - oorzaken van faillissementen
  - goede praktijken bij het voorkomen van faillissementen
  - armoede bij zelfstandigen
- ➔ Overheidsdiensten of gesubsidieerde organisaties (RVA, VDAB, RIZIV, RSVZ, OCMW, gemeentebesturen, CAW) te verplichten om hun contacten met ondernemers en ondernemers na faling te registreren en daar jaarlijkse evaluatie over te organiseren in overleg met de representatieve organisaties voor ondernemers.

Pol Vermoere, stafid Dyzo

Pol.vermoere@dyzo.be

Gsm 0478 888 550

18/11/2016